

13479

BIBLIOTECA DE RIPOLL.
VOLUMEN N° 608
PROCEDENCIA *Del Autor*
MODO -

B. C. - 608

MARIA SANTISSIMA

Concedido a favor de los señores de la Real Audiencia de Barcelona
por Real Cédula de 17 de Mayo de 1764.

En su Real Audiencia de Barcelona a 17 de Mayo de 1764.

BARCELONA

Concediu, Senyor, la vida á aquest poble meu, á favor del qual me poso per intercessora.

ESTHER, cap. vii, v. 3.

GUIA DEL CONGREGANT
DE
MARIA SANTISSIMA,
BATE INVOCACIÓ
DE
LA IMMACULADA CONCEPCIÓ,
QUE SE VENERA EN LA SUA PROPIA CAPELLA CONTIGUA
Á LA IGLESIA PARROQUIAL DE LA
VILA DE RIPOLL.

Van anyadidas las ceremonias que s' fan al entrar congregant, la novena y goigs de nostra Senyora, junt lo resumen de indulgencias fins al dia concedidas á tots los fiels, especialment als inscrits en la mateixa congregació.

per D. Pere Pellicer y Payer

Ab aprobació del Ordinari.

BARCELONA:

ESTAMPA DE JOSEPH GORGAS, PLASSA DE LA LLANA.

1857.

QUA DNI CONGRUANT

DE

MARIA SANTISSIMA

DEUS SERVATVS

DE

LA IMMACULADA CONCEPCION

QUE SE VERBA EN LA SUA PROMA CARNELA CONTEIDA
A LA IGLESIA PARROQUIAL DE LA

DE LA SAN MICHON

Y en adelante las ceremonias que se han de celebrar
en el altar y en la capilla de la Concepcion, segun lo prescriben
los estatutos de la referida parroquia, especialmente
en lo que se refiere a la fiesta de la Inmaculada Concepcion.

de quinquenio del Ordinario

BARCELONA

Estampa de Joseph GORGAS, MARSA DE LA PLATA

1857

SUCCINTA RELACIÓ

DEL ORIGEN DE LA VENERABLE CONGREGACIÓ

BAIX INVOCACIÓ

DE LA PURÍSSIMA É IMMACULADA CONCEPCIÓ

DE MARIA SANTÍSSIMA,

FUNDADA EN SA PROPIA CAPELLA CONTIGUA Á LA PARROQUIAL
IGLESIA

DE SAN PERE DE RIPOLL.

Segons se llegeix en una addició del traductor de la historia de María Santissima, que compougé Orsini, y conforme la relació de Don Fr. Roch de Olzinellas, Prebere Monjo y Arxivér del Real Monastir de Santa María de Ripoll de la Congregació Benedictina Claustral Tarraconense; ja en lo sigle XII se celebraba en dit Monastir la festivitát de la Immaculada Concepció de María, ab anticipació en eixa devoció á la major part de las principals poblacions de nostra Monarquía, donantse per suposat, que aquell piadós Monastir continuaria en dita devoció, fins que per ma-

jor comoditat dels fiels lo Molt Il·lustre Senyor D. Fra Joan de Guardiola Abat del referit Monastir, en lo any 1614 fundá á favor de ecclesiástichs y seculars ab exclusió de personas de diferent sexo la germandat baix invocació de la Puríssima Concepció de María Santíssima, quedant dita fundació aprobada y confirmada per la santedat de Paulo V ab butlla apostólica de 7 de Mars de 1618, concedint als congregants moltes gracias é indulgencias.

Axis fundada dita germandat, se establí en la parroquial Iglesia de san Pere; y á causa de faltar en ella local oportú ahont poguessen los congregants reünirse á fi de celebrar sos exercicis y funcions, procuraren estos ab las llicencias superiors edificar á expensas suas una capella ó iglesia contigua á la referida parroquial de san Pere, pero propietat de la expressada Congregació, conforme consta en los autentichs documents de la mateixa; y lo M. I. Sr. D. Fr. Gaspar de Casamitjana Abat de dit Monastir de Sta. María de Ripoll doná llicencia al Reverent Gabriel

Portussach Prebere y Domer mayor de la parroquial per benehir la referida capella de Nostra Señora de la Congregació; qual llicencia li fou concedida per lo mateix Prelat á petició dels congregants, assistint á dita benedicció celebrada en lo dia 7 de febrer de 1672 lo Reverent Sebastiá Pont Prebere y Prefecte de la venerable Congregació, acompanyat dels demes empleats ecclesiastichs y seculares y de una multitud de congregants.

Aumentantse ab lo decurs del temps la devoció dels fiels envers nostra divina Mare en lo misteri de la sua immaculada Concepció, y observantse que aquella capella era demasiadament limitada per poderse celebrar allí ab lo corresponent decoro las funciones peculiars; animats del major zel y confiansa lo senyor Prefecte y demés empleats, determinaren solicitar de la Batllía general de Catalunya lo permís ó facultat de poder habilitar lo local de un pedás ó fragment de la muralla contigua al objecte de donar mes capacitat á la indicada capella; qual

petició los fou concedida, segons consta de una escriptura auténtica de la mateixa Batllia general en lo any 1692, custodiada en lo arxiu de la referida Congregació.

Nostre santíssim Pare Benet XIV, segons consta de la sua butlla apostólica de 11 de Abril del any 1742 fielment custodiada en lo arxiu de la mateixa, á fi de aumentar mes y mes la devoció dels fiels envers la immaculada Concepció de María Santíssima, concedí que poguessen ser inscrites en la referida Congregació ó germandat totas las personas de un y altre sexo, otorgant á favor de las novament privilegiadas las mateixas gracias é indulgencias anteriorment concedidas per lo Sumo Pontifice Paulo V.

Estimulats los Ripollesos ab las novas gracias que acababa de dispensarlos lo ja citat sumo Pontifice Benet XIV, feren tals progressos en la devocio á la immaculada Concepció de María Santissima, que la venerable Congregació se trobá precisada á dirigir al M. I. Sr. Abat una humil y respetuosa suplica, demanant au-

torisació per celebrar en la iglesia parroquial las funcions de las principals festivitats, que son peculiars de la dita Congregació, per motiu de trobarse tant limitada la sua hermosa capella, y tan gran lo número de congregants y demes fiels, que assistian á estas funciones; y lo expressat Prelat atenent á las mencionadas suplicas concedí á la venerable Congregació la autorisació solicitada, de la que fan també memoria las ordenansas aprobadas per lo supremo Consell de Castilla; tot á major honra y gloria de Maria immaculada.

La venerable Congregació baix invòcació de la puríssima Concepció de María Santíssima, no sols se ha esmerat sempre en instruir al próxim en lo amor de Deu y de sa Divina Mare, y en procurar lo adelanto en las virtuts per medi de la pràctica ó exercicis del seu institut, que sens interrupció ha celebrat, sino que també procurá á favor de sos germans congregants un alivió per las suas necessitats corporals, instituhint una Enfermería (cosa per cert de molta importan-

cia y utilitat); y si be es veritat, las circunstancias han estat poch favorables á la sua execució, no obstant meresqué juntament ab las lleys directivas de la referida Congregació lo beneplacit y aprobació del expressat supremo Consell de Castilla, com consta ab carta auténtica del mateix, firmada en lo any 1802.

Eixas son, amat congregant, las noticias que per la tua satisfacció puch donarte, relatives á la institució de la venerable Congregació, baix invocació de la immaculada Concepció de María Santíssima, extractadas dels autentichs documents fielment custodiats en lo arxiu de la mateixa, tenint que lamentar la falta de molts altres importantíssims, que sens dupte posseiria la referida Congregació, y que tal vegada se extraurarian en alguna de las moltas tribulacions, de que en totas épocas ha estat objecte la Vila de Ripoll.

— 12 —

Deo ejusque immaculatae Matri.

— *Lo objecte principal, devot congregant de la Verge María baix lo títol de la sua Concepció puríssima, de presentar las reglas ó estatúts, que tinch lo honor de accompanyarte, prescindint de que no es obra mia, sino una recopilació y exposició ó aclaració de las primitivas ordenansas aprobadas per lo supremo Consell de Castilla en 4 setembre de 1802, y de las laudables costums, que desde la erecció de esta*

venerable Congregació estabaja en pràctica, no es altre, que facilitar la inteligencia de las obligaciones á que está subjecte cada hu dels empleats de la mateixa; perque llegint los capítols de est llibret, puguian, sens necessitat de consultar, tant los homens com las donas empleadas en la referida, cumplir ab exactitut la respectiva obligació, y de eix modo concorrer unánimement al bon ordre y exercici de las funcions, que en ella ab freqüencia y concurs se dedican á la immaculada Concepció de nostra divina mare Maria Santíssima, á fi de alcansar de ella las mólta gracias, virtuts y merces, que en tan sants exercicis acostuma dispensar á favor de sos devots. Se anyadeix á continuació per major comoditat dels devots la novena dedicada al mateix admirable misteri de la puríssima Concepció y juntament los goigs ab lo resúmen de indulgencias concedidas particularment als congregants.

Sí, devot congregant, la mateixa Verge santíssima nos está dient en lo llibre del Ecclesiástés. cap XXIV. Ego mater pulchræ dilectionis et timoris et agnitionis

et sanctæ spei. In me gratia omnis viæ et veritatis: in me omnis spes vitæ et virtutis. *Apar que no pot parlar nos ab mes claredat, per donarnos á coneixer, que es verdadera mare nostra, y que trobarém en ella com á mare de misericordia, de la hermosa dilecció, del temor, del coneixement y de la santa esperansa, tota la gracia que necessitam com á viadors, tota la veritat, tota la esperansa de la vida y de la virtut. En correspondencia, pues, de tants beneficis, ¿qué habém de fer tots los congregants? Ja nos ho diu ella mateixa (ibid). Transite ad me omnes et á generationibus meis implemini: Passeu á mí, tots: passeu á mí, pecadors, deixant lo bando del mon y de sos deleites: passeu á mí per una cordial devoció, tots, seculars, ecclesiástichs, homens, donas, grans y xichs; transite ad me omnes: que jo vos umpliré de benediccions, favors y gracias; et á generationibus meis implemini. Oh ¡benehida siau per la eternitat de tots los sigles, Reyna y Mare mia, de todas las criaturas humanas y angelicas! y sia per sempre benehit lo fruit de vostras virginals entranyas, que com á arbre de tant frondós pa-*

radís es per tots lo millor arbre de la vida: et benedictus fructus ventris tui. Amen. Axís ho demana, axís ho desitja, axís vos ho suplica ab lo més profundo rendiment, Mare y Senyora mia,

*Lo menor y mes indigne de vostres fills y sirvents
postrat á vostras Reals plantas.*

Benet Guixer y Masdeu, Dbre.

GUIA DEL CONGREGANT.

Per lo desempenyo de las obligacions respectivas de la venerable Congregació, constará esta de sinch empleats ecclesiástichs ab los titols següents: Prefecte, Exercitant, Lector, Mestre de Novicis, Enfermer; y de vuyt seculars ab los noms de Sagristá major, dos menors, dos enfermers, dos porters y un Secretari: qual elecció se farà á pluralitat de vots secrets en la mateixa Congregació ó altre lloch oportú ab facultat de presentar candidaturas, en lo últim diumenge de Agost per anunciarlos al publich en lo primer diumenge de Setembre.

CAPÍTOL PRIMER.

Del Prefecte.

ARTICLE PRIMER. Lo senyor Prefecte, en qualitat de representant principal de la venerable Congregació baix lo títol de la *Puríssima Concepció de María santíssima*, será Sacerdot en quí deurán brillar la virtud, zel, prudencia, discreció y humilitat. Ha de ser tal, que ab son exemple edifiquia als demés. Cuydará

en general de tota la Congregació, de son augment en las virtuts y del consol espiritual de tots los congregants. Convocarà en la sagristia de la mateixa ó en altre lloch oportú als sols empleats congregants sempre que ho judiquia necessari. Sols ell y no altre tindrà facultat de convocar als demés, cuidant de que se posian en execució las resolucions. Los congregants lo venerarán com á Pare, acceptant ab humilitat las advertencias ó amonestacions que rebian de ell. Vigilará sobre tota la Congregació de la cual es exclusiu President, cuidant de que tots los demés cumplian ab las respectivas obligacions.

ARTICLE SEGON. Será obligació del senyor Prefecte, acompanyat del Exercitant, Lector, Mestre de Novicis, Enfermer ecclesiástich y Sagristá major, lo prevenir per los sermons de la novena y festa principal de la Concepció, de la Circumcisió, de la Epifanía, del diumenge de Quinquagéssima ab los dos dias següents, del Divendres Sant y tambe de la Asumpció gloriosa de Maria Santissima.

ARTICLE TERCER. Es prerrogativa del mateix lo celebrar la entrada de nous congregants, sempre que vinga lo cas, y de avisar als demés empleats ecclesiástichs, á fi de que lo acompanyian per solemnisar aquell acte, cantant junts lo himne del Esperít Sant y despues lo *Te Deum*.

ARTICLE QUART. Tindrà obligació, de anar á aplicar la indulgencia plenaria als congregants, si los interessats ho demanan, desde que lo malalt haurá rebut lo sagrament de la Extremaunció; com també de celebrar ó fer celebrar ab la limosna que li donará la Congregació, la missa en lo altar major de la mateixa, sempre que se tinga noticia de la mort de algun germá ó germana.

ARTICLE QUINT. Será també obligació sua, y en cas de algun impediment, del senyor Exercitant, lo cantar lo Psalm: *De profundis*, absolta general y oració corresponent dins lo Presbiteri en la part de la Epístola, per la ánima de qualsevol germá ó germana, despues de acabada la oració, en la festa immediata á la que se tinga noticia de la sua mort, com en lo article anterior; convidant també á eix fi los demás ecclesiastichs empleats per fer mes solemne aquell acte.

ARTICLE SISÉ. Tindrà finalment obligació de consagrar una hostia per la Custodia del sacrari de la iglesia parroquial en la vigilia ó dia propi de totas las festivitats en que la Congregació celebra exposició del santíssim Sagrament, com esen lo dia 8 de Desembre festa principal y en la dominica de Quinquagésima ab los dos dias consecutius; essent axí mateix obligació sua lo exposar y reservar en tals festivitats,

com també sumir, pasadas estas, las especies sacramentals.

Lo Suplent que se designará al senyor Prefecte, será també ecclesiástich, y ha de tenir las mateixas qualitats; y en defecte de aquell tindrà igual facultat y li incumbirán las mateixas obligacions.

CAPÍTOL SEGON.

Del Exercitant.

ARTICLE PRIMER. Lo senyor Exercitant ha de ser Sacerdot de vida exemplar, de experimentada virtut y dedicat al servey de la Verge Santíssima nostra Mare: donantse per suposat que ha de ser congregant, pues que, no pot obtenir empleo en aquella, qualsevol que no estiga inscrit.

ARTICLE SEGON. La sua obligació será fer los exercicis de la oració ab veu clara, suau é intel·ligible, perque tots puguian participar dels fruyts de la oració (per qual fi se practican aquells en lo pulpit), en los primers, segons y tercers diumenges y demás festas que esdevingan entre semmana, en que hi hagia ocasió de practicarlos: per lo que será prompte ó acudirá ab puntualitat als expressats, com y també á las Juntas, sempre que sia demanat, y en la observancia

de las reglas de la mateixa Congregació per donar exemple als demés.

ARTICLE TERCER. Será obligació sua lo consultar al senyor Prefecte las cosas particulars, que ocorrian en lo desempenyo de la sua obligació.

ARTICLE QUART. Será també deber seu (despues de avisat per lo senyor Prefecte), assistir á las entradas de nous congregants per solemnisar la funció, cantant ab ell lo *Veni Creator Spiritus y Te Deum*.

CAPÍTOL TERCER.

Del Lector.

ARTICLE PRIMER. Lo ofici del Lector será desempenyat per un ordenat *in Sacris* (si posible es), y quant menos per un Clergue, pero adicte á la venerable Congregació, y dotat de laudables costums.

ARTICLE SEGON. Será obligació sua lo fer un quart de lectura en lo mateix lloch ahont se fassian los exercicis, sobre alguna materia espiritual ó algun misteri de María Santíssima, y si pot ser, proporcionada al punt de la oració ab veu clara é intelligible, disposant ó preparant ab la sua compostura y suavitat als demés per lo exercici de la oració, que desde luego se seguirá.

ARTICLE TERCER. Tindrà també la obligació (después de avisat per lo senyor Prefecte) de assistir á las entradas de nous congregants, del mateix modo, que lo senyor Exercitant.

CAPÍTOL QUART.

Del Mestre de Novicis.

ARTICLE PRIMER. Lo Mestre de Novicis será també Sacerdot; y habent de instruir á altres, ja se deixa veurer, quant instruit ha de estar en la práctica de las virtuts, especialmente en la de la santa humilitat.

ARTICLE SEGON. Será la sua obligació escriurer los noms dels que pretenguan entrar congregants, entregant la nota de ells al senyor Prefecte cada primer Diumenge al matí; porque aquest informát de ella (si ben vist li es), la entreguia al Exercitant, á fi de que acabats los exercicis de la oració los publicaria per entrar en lo Diumenge següent.

ARTICLE TERCER. Será axís mateix obligació sua reunir en sa casa ó en altre lloch oportú, si cómodament pot practicarse, almenos una vegada en lo intermedi dels vuyt dias anteriors á la entrada, als pretendents: de inspirarlos ab alguna plática, que

la sua prudencia y bon zel li dictará, una clara y sincera devoció: de manifestarlos la gran protecció de la Verge Santíssima á favor de sos devots, en particular de sos congregants: de excitarlos á la perseverancia en la devoció de María Santíssima, é instruirlos en la humilitat, ternura y asseo, ab que deuhen presentarse en lo dia y hora de la entrada.

ARTICLE QUART. Despues de avisat per lo senyor Prefecte del dia y hora en que deurá verificarse alguna entrada, tindrà obligació de acompanyar als Novicis ab un ciri encés, que li subministrará la mateixa Congregació, desde lo altar de san Juan de la iglesia major ahont estarán reunits, fins á la barandilla del altar major, ahont se celebrará la entrada, y despues de concluida, acompanyarlos ab molta compostura y edificació á adorar la ma á María Santíssima, y despues baixar per ordre á besar la estola del senyor Prefecte, que al efecte estará preparát en la mateixa barandilla.

ARTICLE QUINT. Al notar lo Mestre de Novicis lo nom de qualsevol individu, que vulga entrar congregant, recullirá de ell la limosna almenos de tres sous y nou diners; advertintlos, que aquella limosna es per la missa que la Congregació fa celebrar al morir algun dels congregants: y despues lo Mestre de Novicis en lo mateix dia de la entrada entregará las

limosnas recullidas al Sagristá menor; y dits tres sous y nou diners de ningun modo servirán en detriment de un ciri de igual preu, que deuenen portar los nous congregants.

CAPÍTOL QUINT.

Del Enfermer ecclesiástich.

ARTICLE PRIMER. En atenció de ser tan agradable á Deu Senyor Nostre lo exercici de la santa virtut de la caritat y misericordia ab lo próxim, com que per ell nos promet la gloria del Cel, y amenassa ab las penas del infern als que no la usan ab aquell que se troba constituhit en necessitat extrema; á fi de alcansar tant be y librarse de tan gran mal, es de molta utilitat, que los congregants com á mes obligats al exercici de las virtuts, sian caritatus ab los pobres malalts. Per lo que se elegirá un Enfermer ecclesiástich, lo qual tindrà cuydado de saber si algun congregant ha caigut malalt: al que visitarà quan li sia possible, exercitant ab ell la caritat, y exhortantlo ab dulsura y amor al sufriment y resignació en aquell y altres treballs.

ARTICLE SEGON. També será obligació sua portar á la casa del germá ó germana congregants, despues

de extremaunciats, y avisat per la mateixa casa, la imatge de la puríssima Concepció al efecte destinada en lo camaril de la mateixa Congregació, y despues tornarla al mateix lloch, en cas de cobrar la salut lo malalt ó de passar á millor vida; pero procurant sempre, que un dels Sagristans menors, als que incumbeix eixa obligació, acompanyian dita imatge ab una atxa encesa, que á eix fi te sempre destinada la venerable Congregació.

CAPÍTOL SISÉ.

Del Sagristá Major.

ARTICLE PRIMER. Lo senyor Sagristá major ha de ser persona de bon nom, fama, reputació y responsabilitat, en atenció de que estarán en poder seu tots los interessos de la Congregació. Ell quedarà encarregat dels llibres y demes documents, cuydant de cobrar y recullir tots los interessos que per qualsevol titol pertanyian á la Congregació, quedant del mateix modo nombrat depositari de tot lo diner que ingressia en ella.

ARTICLE SEGON. Será de obligació sua la provisió de las cosas necessarias á la mateixa Congregació, com y també la vigilancia per la conservació de totas ellas.

ARTICLE TERCER. Axís mateix serà propietat sua lo pagar dels fondos de la Congregació los deutes que se ocasionian, pero sempre ab pólissa firmada per lo senyor Prefecte, que junt ab ell estarà al corrent de tot lo diner.

ARTICLE QUART. Serà igualment obligació sua lo captar en lo ofici del dia de la Puríssima Concepció, en lo seu novenari al vespre, y axís mateix en la missa major de todas las festas anyals y en la funció del vespre del Divendres Sant.

ARTICLE QUINT. Per major claredat tindrà en poder seu un llibre de entradas y eixidas del diner que per qualsevol títol ingressia en la Congregació.

ARTICLE SISÉ. En lo dia en que reemplassáran los destinos los novament elegits, tindrà obligació de presentar los comptes de tot lo temps de la sua administració; los que serán definitos per los senyors Prefecte y Secretari en presencia dels demás empleats, firmant despues aquells los dits comptes; y en cas de sobrar alguna cosa, la entregará al nou Sagristá major, que la Congregació hagia tingut á be elegir.

ARTICLE SETÉ. Qualsevol que sia lo Sagristá major, en lo dia mateix de entrar en possessió de son destino, formarà en presencia dels senyors Prefecte y demás empleats un inventari dels efectes de la Con-

gregació, y de tots los vestits y alhajas de nostra Senyora depositats en la calaixera del camaril, dels que se farà carrech.

ARTICLE VUYTÉ. Lo senyor Sagristá major al deixar son ofici, se incorporará del destino de Secretari, cumplint lo termini de temps com los demés.

CAPÍTOL SETÉ.

Dels Sagristans menors.

ARTICLE PRIMER. Se elegirán dos Sagristans menors en classe de coadjutors del major, que coneguts de la Congregació per lo seu zel, brillants qualitats y devoció á la Verge Santíssima, desempenyarán los oficis, que á continuació se expressan.

ARTICLE SEGON. Será obligació del Sagristá menor lo adornar lo altar major de la Congregació, en aquell modo, que permetian los fondos de la mateixa, todas las vigalias de nostra Senyora y de festas anyals, disposantlo y adornantlo, conforme sia la solemnitat.

ARTICLE TERCER. Será també obligació sua lo acudir tots los dias en que hi haurá exercicis, mitja hora antes á la referida Congregació, á fi de compóndrer lo altar ab la quietut y silencio possible,

senyalant ab la campana major la hora dels exercicis un quart seguit antes de comensarlos.

ARTICLE QUART. Igualment tindrà obligació de encendrer y apagar los llums antes y despues dels exercicis, y sempre que esdevinga altre funció, com quan hi ha entradas de nous congregants, etc., y á mes de aixó, sempre que sia demanat per lo Superior.

ARTICLE QUINT. Tindrà també obligació de captar en todas las missas majors dels dias festius de tot lo any en la iglesia parroquial, excepte los dias que pertany dita obligació al senyor Sagristá major.

Tenen també los Sagristans menors permis ó facultat superior per captar en las demes iglesias de la vila de Ripoll, conforme consta en las primitivas ordenansas aprobadas per lo supremo Consell de Castilla.

Del mateix modo tindrà obligació lo Sagristá menor de captar en la primera missa de tots los funerals, que se celebriant en dita iglesia parroquial.

ARTICLE SISÉ. Axís mateix será obligació sua lo entregar al senyor Sagristá major cada dia primer de mes todas las limosnas, que en lo mes anterior havia recullit, continuantlas desde luego en lo llibre de entradas.

ARTICLE SETÉ. De ninguna manera podrá lo Sa-

gristá menor adelantarse á invertir per la Congregació cosa alguna de lo que recullia, sens la intervenció y permís dels senyors Prefecte y Sagristá major, als quals ell podrá manifestar la necessitat ó utilitat que observia de alguna cosa.

ARTICLE VUYTÉ. Es obligació del Sagristá menor lo tenir obert lo camaril de nostra Senyora al menos desde las nou horas del matí fins á las dotse, y de las tres de la tarde fins que hagia passat lo concurs, tots los tercercs diumenges, dias de festas principals de nostra Senyora, y en las festas anyals; en la inteligencia, que los dos Sagristans menors repartintse esta obligació, han de estar presents en dits dias en lo camaril, á fi de donar curs á la gent, é impedir las irreverencias y demés abusos que poden ocurrer.

ARTICLE NOVÉ. Igualment tindrà lo Sagristá menor molt cuydado, de que los devots no adorian á María Santíssima en lo acte mateix, en que se administra la sagrada comunió, ó que se celebra en lo mateix altar major de la Congregació.

ARTICLE DESÉ. Lo Sagristá menor estará obligat (si per algun accident no pogués assistir á alguna funció á que deguia), á avisar al altre Sagristá á fi de suplir la sua falta; y en cas de no poder acudir tampoch aquest, haurá de avisar á altre persona, que sia congregant, de confiansa y satisfacció de la mateixa Congregació.

ARTICLE ONSÉ. Pertany als Sagristans menors lo compóndrer lo altar major de la iglesia parroquial ab la imatge de nostra Senyora en la vigilia de la puríssima Concepció, tenintla del mateix modo tota la octava, com y també lo il-luminarlo segons permetian las circunstancias á judici del senyor Sagristá major: del mateix modo lo il-luminarán en la funció del vespre del diumenge de Quinquagéssima y dels dos dias següents, adornant al propi temps en lo vespre del divendres Sant lo referit altar major ab la imatge de Ntra. Sra. dels Dolors en lloch de la del *Ecce-Homo*, que anteriorment se hi posaba; per ser totas estas funcions peculiars de la Congregació.

ARTICLE DOTSÉ. Axís mateix cuydará lo Sagristá menor de avisar congregants (en cas que la casa ho demania y no ocorria altre obstácle ó impediment), per portar lo cadáver de algun congregant ó congreganta difunts, desde la casa propia á la iglesia y despues al fossar ó cementiri; guardant sempre una proporció en avisar los necessaris, perque si lo difunt era de dos germandats, lo Sagristá no deuria avisar sino la mitat, y axís successivament; á qual fi tindrà una llista dels congregants per continuar per órdre. No van compresos en axó los ecclesiastichs ni empleats.

ARTICLE TRESÉ. Será finalment obligació dels

dos Sagristans menors desempenyar per trimestres los seus respectius carrechs, á fi de que no sia tant gravós á un y altre, donant cada hu compte de la sua administració, y consultant al senyor Prefecte las dificultats que ocorrian.

CAPÍTOL VUITÉ.

Dels Enfermers seculars.

ARTICLE PRIMER. Nombrará axís mateix la Congregació en lo dia de la elecció dels demás empleats, á dos que tindrán la denominació de Enfermers seculars, los que coneguts per son amor y caritat ab lo próxim, y en especial ab los pobres malalts, cumplirán ab tota humilitat y sens despreci los oficis següents.

ARTICLE SEGONT. Sempre que vinga lo cas de trobarse malalt y en necessitat algun germá congregant, y la casa ho demania, avisats per lo Enfermer ecclesiástich, que rebrá la órdre del senyor Prefecte, al qual y no á altre se ha de acudir per casos semblants, y est obtindrà antes lo permis de la autoritat civil, tindrán la obligació de captar per la Vila y arreballs, entregant immediatament á dit senyor Prefecte las limosnas recullidas, y est las distribuirá al germá necessitat segons la prudencia li anirá dictant.

ARTICLE TERCER. Si esdevé lo cas de haberse de sacramentar algun germá congregant , y la casa ho demana, tindrán obligació (despues de avisats per lo Enfermer ecclesiástich, que rebrá la órdre del mateix senyor Prefecte, al qual també en semblants casos se ha de acudir), de avisar los demés germáns congregants per vetllar al malalt , despues que hagia rebut lo viatich, desde las deu horas del vespre fins á las sinch del matí, á aquells á qui toquia per órdre, de dos en dos ; y per eix fi rebrán la llista del senyor Secretari, en poder del qual deuen estar los llibres, en que van continuats los noms dels inscrits en la mateixa Congregació.

CAPÍTOL NOVÉ.

Dels Porters.

ARTICLE PRIMER. Se elegirán dos porters, que coneguts per la sua religió, serán dels primers de acudir á la Congregació, sempre que se hagia de celebrar alguna funció.

ARTICLE SEGÓN. Será obligació sua lo compondrer los banchs, que hi hagia en la Congregació, á fi de que la gent puguia estar allí ab comoditat y decencia.

ARTICLE TERCER. Lo seu lloch principal serà prop de la porta ; pues per aixó se diuhen Ostiaris ó Porters, cuidant de tencarla y obrirla sempre que menester sia.

ARTICLE QUART. No permetrerán la entrada de criaturas, que puguian impedir ó alterar la devoció de un acte tant sagrat. Tampoch permetrerán , que ninguna persona entria ab armas ni bastons, procurant, que los deixian ; guardantlos en un lloch separat per tornar lo respectiu á cada hu al acte de eixir.

ARTICLE QUINT. Procurarán del mateix modo los Porters, que no entrian en la Congregació personas descompostas, com que es allí lo temple de Deu.

ARTICLE SISÉ. Finalment serà obligació del Porter, poch antes de acabar los exercicis, de encender lo ciri de la bacina, que al efecte lo Sagristá menor posará en la part exterior de la urna del *Ecce-Homo* ó en altre lloch oportú, y col·locarse en la porta de la mateixa Congregació per recullir las limosnas, que al marxar los devots, tinguan á be oferir, y despues entregar al Sagristá menor la bacina junt ab las limosnas recullidas.

CAPÍTOL DESÉ.

Del Secretari.

ARTICLE PRIMER. Lo Secretari ha de ser subjecte de tota satisfacció de la venerable Congregacio. En lo dia de nova elecció será reemplassat per aquell, que deixarà lo ofici de Sagristá major, y será lo unich, que podrá ser substituhit per altre empleat antich.

ARTICLE SEGON. Tindrà obligació de assistir á todas las Juntas tan generals com particulars, guardant un total silenci en todas las materias, que se tractian.

ARTICLE TERCER. Encara que lo Secretari tinga obligació de assistir á todas las Juntas, no tindrà vot en ellas, y si sols podrá instar á que se posian en execucio las resolucions, que hagian resultat.

ARTICLE QUART. Estarán en poder seu tres llibres: en lo primer notará los noms, apellidos, professió y dias en que entrian nous congregants: en lo segon continuará los noms de novas congregantas, en los mateixos termes: y en lo últim ab tota escrupulositat notará las resolucions que resultian de alguna Junta, procurant ab tot cuidado tenir limpios y arreglats los indicats llibres, á fi de evitar qualsevol disturbí, que per la sua omisió pogues resultar.

ARTICLE QUINT. Tindrà obligació de donar als Enfermers ó Enfermeras una llista dels germans congregants respectius, sempre que vinga lo cas de haber de vetllar algun ó alguna que sian malalts, y sempre que fos necessari per altres assumptos; comensant sempre la llista tan de homens com de donas per lo principi y despues anar seguint á continuació.

ARTICLE SISÉ. També será obligació sua lo examinar junt ab lo senyor Prefecte y en presencia dels demás empleats, los comptes que lo Sagristá major, finit lo temps de la sua administració, presentará á la Congregació, firmantlos despues, en cas que se trobian arreglats y conformes.

ARTICLE SETÉ. Del mateix modo tindrà obligació lo Secretari de manifestar y entregar los llibres, que estarán á son carrech, al senyor Prefecte sempre que li convinga veurerlos, cuidant despues lo ultim de retornarlos.

REGLAS GENERALS.

Lo órdre, que deuen observar en las Juntas los empleats, es lo mateix ab que están notats en los presents estatuts, sens intervenció de ninguna altre persona.

Los individuos, que la Congregació elegeca per suplents á cada empleo, no deuen ser convidats á las Juntas, á no ser que per alguna ocurrencia passian á ser empleats actuals.

Qualsevol empleat, que estiga dos mesos sens cumplir ab son ofici, será separat de ell per la Congregació y substituhit per lo seu suplent.

Sobrevenint alguna dificultat en lo cumpliment dels presents estatuts, lo senyor Prefecte será lo unich á qui se consultará, descansant baix la sua solució; y est tindrà també la facultat de decidir, quan los vots quediant iguals en alguna qüestió.

Encara que ab los presents estatuts se prevé, que cada any se fassia nova elecció, no obstant podrá esta omitirse, en cas de no trobarse subjectes aptes y á proposit per los destinos; qual resolució pertany sols á la Junta, y no á altre persona.

Encara que quedian designats los dias de entrada de nous congregants, queda á la llibertat del senyor Prefecte lo disposar cerca de eixa materia lo conve-

nient, atesas las circunstancias dels que se presentian.

Sempre que se haurá de convocar la Junta, com será per elegir las donas que haurán de desempeñar algun carrech, per tractar alguna cosa de la mateixa Congregació ó per altres assumptos que poden ocorrer, lo senyor Prefecte donará ordre al Sagristá menor, porque avisia als demés empleats á fi de assistir á dita Junta, senyalant la hora oportuna.

Finalment: la venerable Congregació tindrà un especialissim cuidado en convidar al Reverent Cura-párroco y al magnífich Ajuntament, á fi de que se dignian assistir á la capta general, que lo senyor Prefecte y demés empleats de la dita Congregació tenen facultat y obligació (autorisada per lo mateix Supremo Consell) de fer per tota la Vila vuit dias antes de la festa de la Purissima Concepció; com també en convidarlos per la solemnitat, que en la tarde de la expressada festa celebra la venerable Congregació: essent aquest un honor, que dispensa á ditas autoritats en atenció al grandíssim afecte, que estas han sempre professat á la mateixa y á la sua Patrona la Verge immaculada; á qual Senyora tots los Ripollesos tenen una ardentíssima devoció ja innata y heredada dels seus piadosos antecessors.

DIRECCIÓ

DE LAS OBLIGACIONES QUE RESPECTIVAMENTE SERÁN
DESEMPEÑADAS PER SENYORAS.

Com en totas las corporacions deguia la prudencia dictar los medis, que conduhescan á obrar en deguda forma; y en atenció de ser mes propi de donas que de homens lo asséo y limpia de las robas, com y també lo vestir y adornar imatges en especial de Nostra Senyora, se agregarán á la mateixa venerable Congregació, (pero sempre ab dependencia del senyor Prefecte y Sagristá major), Senyoras, la elecció de las quals se farà per lo senyor Prefecte y demás empleats en lo segon diumenge de Setembre (ó be en altre dia ben vist á la Congregació) per publicarlas en lo tercer diumenge del mateix Setembre de cada any, y obtindrán los títols següents; á saber: Sagristana major, dos idem menors, dos porteras, dos enfermeras, y Mestra de Novicias; senyalant suplent á cada una, á fi de no quedar paralisat lo respectiu destino en cas de impotencia física ó moral; esperant que unas y altres se esmerarán en cumplir ab zel, fervor, desinteres y humilitat sos officis, á fi de excitar ab son exemple á las demás, prometentse per aixó la afluencia de las divinas misericordias y patrocini de María Santíssima.

CAPÍTOL PRIMER.

De la Sagristana major.

ARTICLE PRIMER. Será obligació de la senyora Sagristana major procurar lo decoro dels vestits de Nostra Senyora, vestir las imatges del camaril y també la dels Dolors del altar del sant Christo de la Congregació.

ARTICLE SEGON. Será també obligació sua la limpiesa de las estoballas dels tres altars propis de la Congregació, com son lo altar major, del sant Christo y de sant Jacinto, com y també la de las tobollolas de la barandilla ahont se dona la sagrada comunió, y de las albas, amits y demés roba blanca propia de la Sagristia.

ARTICLE TERCER. Axís mateix tindrà obligació de vestir y despullar las ditas imatges en las vigílias de las festas y solemnitats acostumadas, com son, vigília de la Nativitat de nostre senyor Jesuchrist fins al cap de la octava dels Reys : vigília de la Purificació, en que se vesteix de morat fins á la vigília de Pasqua de Resurrecció en que se muda ab las millors robas blanques, quedant de eix modo tota la octava : vigília de la Ascensió, en que se vestirà també de blanch

fins á la vigilia de Pentecostés en que se vesteix de vermell fins á la vigilia de Corpus, en qual festivitât y en la sua octava ha de estar vestida de blanch : vigilia de la Assumpció ab tota la octava : vigilia de la Nativitat de Nostra Senyora també ab la sua octava : vigilia de tots los Sants ab la octava : y per últim primer dissapte de Advent en que se vesteix de morat fins á la vigilia de la Nativitat de N. S. Jesucrist, excepto la vigilia de la PURÍSSIMA CONCEPCIÓ festa principal de la Congregació, en que se li posan los millors adornos, durant aixís tota la octava : sens perjudici de haberla també de vestir en qualsevol altre ocasió, en que per rahó de alguna funció imprevisâ sia demanat per los señors Prefecte ó Sagristá major, adornantla ab los vestits, que los mateixos li indicarán.

ARTICLE QUART. De ningun modo podrá la Sagristana major admetrer dádiva alguna de or, plata, pedras preciosas, robas, ni demés que los devots regalian á Ntra. Sra., sens la intervenció y permís dels senyors Prefecte y Sagristá major, que deurán tenir noticia del devot que la oferesca ; y esta despues de admesa, se colocará entre las demés joyas é intereses de Ntra. Sra. per continuarlas en lo inventari que estará á carrech del señor Sagristá major, no podent per pretext algun extraurerse res de la Con-

gregació sens llicencia dels expressats, que deurán obrar ab permís del Superior ecelesiástich.

ARTICLE QUINT. Estará á carrech de la Sagristana major la calaixera que hi ha en lo Camaril per depòsit dels vestits y adornos de Ntra. Sra., sens que pugua entregar las claus á ningú sinó á las Sagristanas menors y als senyors Prefecte y Sagristá major sempre que las demanian, per informarse dels efectes de ella ó per altres fins convenientes.

ARTICLE SISÉ. Es obligació de la Sagristana major lo avisar á las enfermeras, sempre que vinga lo cas de haberse de fér alguna capta per qualsevol congreganta necessitada (qual órdre rebrá del senyor Prefecte, al qual y no á altre se deurá acudir per casos semblants,) recullint ella despues las limosnas, y repartintlas á la necessitada á proporció de la indigencia, conformantse sempre al parer y zel del senyor Prefecte, y observant sempre un total silenci del nom de la persona per la que se recullen aquellas limosnas, baix lo carrech de la sua conciencia.

ARTICLE SETÉ. Será obligació de la Sagristana major lo tenir la tobollola en companyía de la Mestra de novicias en las comunions generals dels tercercs Diumenges.

ARTICLE OCTAU. Será finalment obligació sua lo vigilar sobre lo cumpliment y observancia de las de-

més en lo respectiu de sos destins : amonestarlas ab amor, caritat y humilitat en cás de faltar, y suposada (despues de amonestacions y avisos) la falta de esmena, donará part ó noticia de tot al senyor Prefecte, á fi de adoptar las providencias oportunas.

CAPÍTOL SEGON.

De las Sagristanas menors.

ARTICLE PRIMER. A fi de aliviari en quant sia posible las obligaciones de la Sagristana mayor, se nombrarán dos menors en clase de coadjutoras, las que estarán subjectas á aquella.

ARTICLE SEGON. Es obligació peculiar de las Sagristanas menors, lo regar, escombrar y tenir limpios lo Camaril y Sagristía, á qual fi demanarán las claus á la mayor, sempre y ab la frecuencia, que lo seu zel judiquia convenient.

ARTICLE TERCER. Será últimament obligació de las Sagristanas menors lo tenir una atxa cada una en las comunions generals dels tercercs Diumenges.

CAPÍTOL TERCER.

De las Porteras.

ARTICLE PRIMER. Se elegirán dos Porteras, que tendrán la obligació de escombrar almenos una vegada cada mes lo interior de la Congregació inclós lo Presbiteri, sens perjudici de escombrar també en la vigilia de alguna festivitad de Christo Senyor Nostre ó de María Santíssima que esdevingués.

ARTICLE SEGON. Tindrán també las mateixas la obligació de mantener limpias las llantias que son á carrech de la Congregació.

ARTICLE TERCER. Será igualmente obligació sua lo impedir en la oració dels tercercs Diumenges la entrada de criaturas, que puguian alterar, impedir ó trastornar la devoció en un acte tan religiós.

ARTICLE QUART. Del modo mateix será obligació sua impedir en la Congregació la entrada de donas en las que se observás alguna inmodestia (per ser cosa tan contraria á la pureza de nostra divina Mare.)

ARTICLE QUINT. Será per últim obligació sua (repartintse la entre sí) lo tenir la bacina en la má en la porta de la Congregació despues de acabats los exercicis de la oració, á fi de recullir las limosnas, que

las donas piadosas oferescan; las que servirán per sufragar los gastos de la mateixa Congregació: quals limosnas colocarán en un armari, que hi ha en la escala de pujar al Camaril.

CAPÍTOL QUART.

De las Enfermeras.

ARTICLE PRIMER. Sé nombrarán dos en clase de enfermeras, que conegudas per la sua caritat ab lo próxim, exercitarán un dels actes que mes nos fan imitadors de la Verge santíssima y al mateix temps una obra de misericordia, cumplint lo precepte del Altíssim, que nos encarrega, que siam misericordiosos.

ARTICLE SEGON. Tindrán estas la obligació de captar per la Vila y arreballs per alguna germana congreganta necessitada, ab caritat, humilitat, amor, y sens despreci, sempre que vinga lo cas y la Sagristana major que rebrá la órdre del senyor Prefecte, las avisia, entregant immediatament á dita Sagristana major las limosnas recullidas per los fins que ella y sos superiors se hagian proposat.

ARTICLE TERCER. Finalment, despues de rebrer lo avís per part de la Sagristana major, tindrán la

obligació de avisar á las germanas á quí toquia per ordre vetllar desde las deu del vespre á las sinch del matí, quant vinga lo cáas de haber rebut lo viático alguna de las mateixas germánas congregantas; y á eix fi se avistarán ab lo senyor Secretari, en poder del qual están los llibres, en que van continuats los noms de tots los congregants.

CAPÍTOL QUINT.

De la Mestra de Novicias.

ARTICLE PRIMER. La Mestra de Novicias com que ha de servir de modelo y edificació á las mateixas deurá ser persona de acreditadas y laudables costums, per la verdadera devoció á María Santíssima, y tindrà la obligació, (si comodament pot practicarse) de reunir en casa sua ó en altre lloch oportú, alomenos una vegada en lo intermedi dels vuit dias antes de entrar, á las mencionadas; de inspirarlas ab alguna plática, que la sua prudencia y zel li dictará, una sincera devoció: de manifestarlas la gran protecció de la Verge Santíssima á favor de las suas devotas, particularment de las inscritas en la Congregació; de excitarlas á la perseverancia é instruir las en la devoció, humilitat y asseo, ab que deuen presentarse en lo dia de la sua entrada.

ARTICLE SEGON. Será obligació de la Mestra de Novicias lo notar los noms de las que pretenguian inscriurerse en la venerable Congregació, presentant cada segon Diumenge al matí llista de ells al senyor Prefecte, lo quál cuidarà, de que lo senyor Exercitánt las publiquia, acabada la oració, per entrar en lo Diumenge següent.

ARTICLE TERCER. La Mestra de Novicias, al notar lo nom de qualsevol que vulga entrar congreganta, recullirá de ella la limosna alomenos de tres sous y nou diners; advertint á las pretendents, que aquella limosna es per la missa que la Congregació fá celebrar al morir algun individuo de la mateixa; y despues la Mestra de Novicias en lo mateix dia de la entrada entregará las limosnas recullidas al Sagristá menor; y dita limosna de tres sous y nou diners de ningun modo servirá en detriment del ciri alomenos de igual valor, ab que deuen presentarse en lo dia de la entrada.

ARTICLE QUART. Tindrà del mateix modo obligació, despues de avisada per lo senyor Prefecte del dia y hora en que deurá verificarse alguna entrada, de acompañar á las novicias ab un ciri encés, que li subministrará la Congregació, desde lo altar de San Juan que hi ha en la iglesia major fins á la barandilla del altar major de la referida Congregació;

ahont se celebrará la entrada; y despues de conclo-
sa acompañarlas ab tota modestia, compostura y
edificació á adorar la má á Nostra Senyora, y des-
pues baixar per órdre á besar la estola del senyor
Prefecte, que al efecte estará preparat devant del
altar major.

ARTICLE QUINT. Será últimament obligació sua
lo tenir la tobollola en las comunions generals
dels tercets Diumenges en companyía de la Sagris-
tana major.

RITUS

que deuenen observarse per entrar congregants.

Agenollats fora de la barandilla del altar los pretendents, lo senyor Prefecte revestit ab sobrepellis y estola del color del dia, posat á la part de la Epístola de cara al poble, dirá ab veu clara

Germans (ó germanas), voleu entrar en aquesta venerable Congregació, per fervos siervos de María, y honrarla, principalment en lo misteri de la sua Purissima Concepció? *ñ. Si Pare.*

Senyor Prefecte. *Benedicti (tæ) sitis á Domino, quia bonam partem elegístis, quæ non auferétur á vobis.*

Luego (tots agenollats) se canta.

Veni, Creator Spiritus,
Mentes tuorum visita,
Imple superna gratia,
Quæ tu creasti, pectora.

Se alsan.

Qui diceris Paraclitus,
Altissimi donum Dei,
Fons vivus, ignis, charitas,
Et spiritalis unctio.

Tu septiformis munere,

Digitus Paternæ dexteræ,
Tu ritè promissum Patris,
Sermone ditans guttura.

Accende lumen sensibus,
Infunde amorem cordibus,
Infirma nostri corporis
Virtute firmans perpeti.

Hostem repellas longius,
Pacemque dones protinus:
Ductore sic te prævio
Vitemus omne noxium.

Per te sciamus da Patrem,
Noscamus atque Filium;
Teque utriusque Spiritum
Credamus omni tempore.

Deo Patri sit gloria,
Ejusque soli Filio
Cum Spiritu Paraclito
In sempiterna sæcula. Amen.

Después lo senyor Prefecte los dirá : Germans (ó germanas) consagreuvos al servey de María Santissima nostra mare, y cada hu anomenantse per son propi nom, diga juntament ab mi :

« Santissima Verge María , mare de Deu , y con-
« sol dels afligits , que imploran vostra intercessió :

«Jo indigne pecador (ó pecadora) confiat en vos-
«tra pietat, y desitjós de servirvos, vos elegesch
«avuy devant del meu Angel custodi, dels meus
«Sants Patrons y de tots los Benaventurats per Ma-
«re, Senyora y Advocada mia, y fas professió de
«ser, mentres viuré, vostre fill, vostre sirvent y
«vostre humil esclau; y aixis mateix proposo fer-
«mament de no deixarvos jamay, y de procurar,
«en quant pugua, que altres logrian la mateixa ditxa
«que jo, de entrar congregants, y aixis mateix de
«defensar lo misteri de vostra immaculada Concep-
«ció. Vos suplico, Mare amantissima, per la passió
«y mort de vostre Fill santissim, y per vostra Con-
«cepció purissima, que vos digneu admetrerme en
«lo número de aquells, que ab un cor pur vos ser-
«veixen en aquesta venerable Congregació, y que
«me assistiu y siau propicia en totas las mias àfflic-
«cions, perills y necessitats, y especialment en la
«hora de la mia mort, á fi de que sia digne de acom-
«panyarvos en la gloria. Amen.»

Luego lo senyor Prefecte los dirá : Ara feu la confessió general, procuránt tenir contrició de vostres pecats, y jo vos aplicaré la indulgencia plenaria. Feta la confessió, dirá :

℣. Misereatur vestri, etc. ℞. Amen.

℣. Indulgentiam, absolutionem, etc. ℞. Amen.

Dominus noster Jesus Christus Filius Dei vivi, qui beato Petro apostolo suo dedit potestatem ligandi atque solvendi, per suam piissimam misericordiam recipiat confessionem vestram, (vel tuam, si es un sol) et restituat vobis (vel tibi) stolam primam, quam in baptismo recepistis (vel recepisti): et ego, facultate mihi ab Apostolica Sede tributa, indulgentiam plenariam et remissionem omnium peccatorum vobis (vel tibi) concedo, in nomine Patris ✠, et Filii, et Spiritus Sancti. Amen.

Per sacrosancta humanæ reparationis misteria, remittat vobis (vel tibi) omnipotens Deus omnes præsentis et futuræ vitæ pœnas, paradisi portas aperiat, et ad gaudia sempiterna perducatur. Amen.

Després lo senyor Prefecte los farà una exhortació segons li dictarà lo seu zel, ó si vol, los podrà fer la següent.

Germans (as) caríssims (as), donau gràcies á María santíssima, que se ha dignat rebervos en lo número dels seus congregants. Procurau serli devots tota la vostra vida, y alcansareu la sua protecció en totes vostras necessitats, y en especial en la hora de la mort, que es quant se necessita mes. Però deveu advertir, que lo mes solido de aquesta devoció consisteix en que ella mateixa nos empenya en imitar á la Verge santíssima. La imitació de las suas virtuts

es lo culto mes agradable que li podem tributar; perque abandonar-se als vicis contraris á las suas virtuts en lo temps mateix que li rendim alabansas vocals, es venerarla solament ab la boca, en lo acte mateix que la están ofenent ab lo cor. Nosaltres no podem salvarnos, si no nos semblam á Jesucrist; però pera conseguir aquesta semblansa, lo medi mes segur y mes fácil es imitar á María santíssima, perque ella es la copia mes perfecta de aquell diví original. Pot ser que los resplandors que acompanyan á Jesucrist ofusquen nostres ulls, si mirám immediatament á ell. Fixêmos, donchs, en María que es retrato seu lo mes paregut y será objecte mes proporcionat á nostra flaqueza, perque procurant de eix modo imitar las virtuts de la Mare, adquirirem la semblansa ab lo Fill.

María santíssima nos diu com sant Pau, però ab molta mes rahó que ell: siau imitadors meus, com jo ho he estat de mon Fill; y farà també mes que sant Pau, perque nos alcanzará certament las gracias necessarias pera aquesta imitació.

Nosaltres devem procurar imitar totas las virtuts de la Verge santíssima, persuadintnos que lo seu Fill nos diu lo que digué Deu á Moysés: mira aquest verdader retrato de las mias virtuts, que deu ser pera tu lo original. Procurem, donchs, ferlas bri-

llar en totes nostras accions, però particularment tres que son las mes principals. La primera es la pureza. María santíssima verge y mare, que es la mes pura de totes las criaturas, no pot sufrir un cor impur; aborreix tot género de pecats, però sobretot lo de la impuresa. La humilitat es la segona virtut, que es menester imitar ab particularitat en María santíssima, puig fou elegida per Mare de Deu y elevada sobre totes las criaturas, perque fou la mes humil.

La tercera, en fi, es lo amor de Deu: la Verge santíssima ama al seu Fill diví infinitament mes que á sí mateixa; y no l' ama tan sols com á Fill, sino com á Pare, com á Espós; en una paraula, lo ama com á Deu; y l' ama tant quant es capás de amarlo una ánima immaculada; y est amor tan ardent es causa de que tot lo que fa en favor nostre es pera encendrer mes y mes en nostres cors esta llama vivíssima envers lo fruit de sas castíssimas entranyas.

Estas son, germans, las virtuts que principalment havem de imitar en María santíssima mare nostra amorosa: estas han de ser las tres bases fundamentals de la nostra devoció envers ella. Procurem, donchs, ser purs, ser humils y amar á Deu com la nostra divina Mare; y aixis aquesta bondadosa Se-

nyora nos alcansará las benediccions del seu fill santíssim en la vida present, y al fi de ella la eterna gloria : Amen.

Luego se canta lo *Te Deum*, y después de acabat y dits los versos, responsoris y oracions següents, los nous Congregants pujan á besar la má á Maria santíssima.

℣. Benedicamus Patrem et Filium etc. ℞. Laudemus et superexaltemus etc.

℣. Emitte Spiritum tuum et creabuntur. ℞. Et renovabis faciem terræ.

De S. Maria ℣. ℞. et orat. de tempore.

Oremus.

Omnipotens, sempiternus Deus, qui dedisti famulis tuis in confessione veræ fidei æternæ Trinitatis gloriam agnoscere, et in potentia majestatis adorare Unitatem, quæsumus, ut eiusdem fidei firmitate, ab omnibus semper muniamur adversis.

Deus, qui corda fidelium S. Spiritus illustratione docuisti, da nobis in eodem Spiritu recta sapere, et de ejus semper consolatione gaudere.

Pro S. Maria orat. prop. de tempore.

NOVENA

DE LA

PURÍSSIMA CONCEPCIÓ DE MARÍA

PATRONA EN AQUEST MISTERI

De tota

ESPANYA.

In electis tuis mitte radices, immaculata et cumulata gratiis Maria, Hispaniarum patrona.

PRÓLECH.

Lo misteri de la puríssima Concepció de Maria consisteix, en que en lo primer instant de la creació de la sua ánima é infusió en lo cos, preservá la santíssima Trinitat á Maria del peccat original, y la adorná ab la gracia, per los merits de Jesucrist. De modo que la benehida Verge no fou en aquell primer instant de son

ser ó en la sua Concepció, vas de iniquitat é immundicia, enemiga de Deu, filla de ira, y esclava de Satanás, com ho som nosaltres en las nostras; sinó al contrari, fou del tot pura, filla del etern Pare, mare del Fill en lo destino y preparació, y esposa del Esperit Sant. En aixó consisteix mes substancialment aquest misteri. Però juntament ab estos y altres rebé María ja en aquell instant nou privilegis, que pertanyen y engrandeixen molt lo mateix misteri. Per lo que en cada dia de aquesta novena, á mes de oferir alabansas y gracias á la santíssima Trinitat, en particular per lo misteri de la puríssima Concepció, y en general per tots los demás misteris de María, porque tots, com á disposició per ells molt determinada y alta, se veneran, y realsan molt en lo de la sua Concepció puríssima, fem especial memoria de un de aquells nou privilegis, y presentam després á la soberana Senyora nostras súplicas.

De ahont se infereix, quant del agrado de María santíssima sia aquesta novena, puig res estima mes de nosaltres la divina Senyora, sinó que la ajudem á donar alabansas y gracias á la santíssima Trinitat per las excel·lencias dels seus

misteris. Y se veu en aixó mateix, quant confiats y segurs podem estar, de que fentla ab devoció, lograrém copiosíssimas las suas benediccions. Esta confiansa ha de ser molt major en tots los que som de la monarquía espanyola, per ser la Mare de Deu en lo misteri de la sua puríssima Concepció, per decret de la santa Sede Apostólica, la principal y universal patrona de Espanya, compresos tots sos dominis, com la mira també sempre la mateixa novena.

Ames de lo expressat, se ha de advertir lo primer, que encara que lo temps mes á propósito per esta novena es desde lo dia 7 fins lo 15 del mes de desembre, pot també ferse desde lo dia 29 de novembre fins lo 7 de desembre, prevenintnos aixis pera la festa y pera guanyar en ella la indulgencia plenaria, y pot repetirse en qualsevol temps del any. Lo segon que se ha de advertir es que en esta novena havem de demanar á la puríssima Patrona, que nos alcanse de Deu algun favor particular. Y encara que diem favor en singular, será del agrado de la lliberalíssima Senyora, que aquest favor ne comprega dos, un espiritual y un altre

temporal; qual favor havem de demanarli únicament si es á major gloria de Deu, y mes convenient pera nostra salvació. Mes al mateix temps ab gran confiança, de que si es á major gloria de Deu, y mes convenient pera nostra salvació, nos lo alcanzará, y sinó nos ne alcanzará un altre de major. Lo tercer que en un dia de la novena, ó en lo de acció de gracias havem de confessar y combregar ab especial devoció en reverencia de la puríssima Concepció de Maria, y en tots los demes dias viurer cristianament y ab mes cuydado. Lo quart, que qui no puga fer la novena ab lo llibre, bastará que per espay de nou dias, en lloch de las oracions que aqui se posan, feta la senyal de la creu y lo *acte de contrició*, rese tres vegadas lo *Pare nostre*, *Ave Maria* y *Gloria Patri* á la santíssima Trinitat en acció de gracias per la puríssima Concepció de María, y set vegadas la *Salve* á la Mare de Deu, suplicantli que en memoria de aqueix misteri li alcanse lo favor que desitja. Lo quint, que qualsevol y cada vegada que devotament fassa esta novena, á mes de las indulgencias dels goigs, guanya cada dia vint y un mil y cinch cents dias de indulgencia.

TÍTOL MODO DE FER LA NOVENA.

Agenollat en la iglesia devant de la imatge de la puríssima Concepció, ó en altre lloch decent, recullidas las potencias, comensarás dient: Per lo senyal de la santa creu, etc.

ACTE DE CONTRICIÓ.

Senyor meu Jesucrist, Deu y home verdader, Criador, Pare y Redemptor meu, en qui crech, en qui espero, y á qui amo sobre totas las cosas; per ser Vos qui sou bondat infinita, me pesa de havervos ofes, y proposo firmíssimament may mes ofendervos. Perdonaume, Salvador meu, per vostra santíssima passió y mort, y esforsaume sempre en vostre amor. Y ara donaume gracia pera fer devotament aquesta novena, en honra de la santíssima Trinitat y de la puríssima Concepció de vostra Mare, á la qual Vos en aquest misteri per medi del pontífice romá vicari vostre, haveu donat per patrona á tota Espanya, pera que nos deslliure de tots los mals, y nós alcanse tots los bens, fins arribar á veurervos en la gloria. Amen.

ORACIÓ A LA SANTÍSSIMA TRINITAT.

Santíssima Trinitat, Pare, Fill, y Esperit Sant, tres personas y un sol Deu: infinitas alabansas y gracias vos sian donadas en lo cel y en la terra per lo misteri de la puríssima Concepció y per tots los demes misteris de vostra filla santíssima, mare puríssima y esposa immaculada la gloriosíssima Verge María. Vos dich, Senyor, ab tot lo meu afecte, que me alegro quant me es possible, de totas las excel·lencias que li concedireu, ja que son tan á honra y gloria vostra y sua; y desitjo per tota la eternitat tributarvos alabansas per ellas en companyía de tots los àngels y demes benaventurats en la celestial Jerusalem. Amen.

DIA PRIMER.

Preservació del peccat original.

Ó immaculada Verge María, mirall claríssim de la Majestat divina, prodigi de la gracia, y admirable portento de tota la naturalesa! Vos foreu ja en lo primer instant de vostra Concepció aquella dit-

xosa arca de salvació, que fluctuant sobre las revolucionadas aigües del diluvi comú, foreu per privilegi de la Trinitat beatíssima, la exclusivament salvada del universal naufragi del pecat. Vos foreu la afortunada Esther, que postrada als peus del trono del diví Assuero, suplicant é intercedint per la salvació de tot lo género humá, meresquereu que posant lo Rey celestial sobre vostre cap una hermosa corona de brillantíssimas estrellas, vos acariciás ab aquestas dulsíssimas paraulas de consol: ¿Que es lo que tens, germana mia? ¿á que eix temor, ma estimada? No temas, no morirás, porque tu no estás compresa en aqueixa lley que se ha establert per tots. Vos foreu finalment la única exímida de la lley general de maledicció, y la única preservada de la culpa original. ¡Ó privilegi lo mes admirable! Tots los fills de Adam contrahem miserablement aquella disposició hereditaria que indefectiblement nos acarrea la miseria del pecat original; tots som formats en la obscura regió de la culpa; tots concebuts ab la privació de la justicia original: pero Vos, Verge immaculada, ja en vostre primer instant foreu la escullida, la privilegiada, la única preservada. Ni la serpent infernal pogué envenenarvos, ni la ruina universal oprimirvos, ni lo general imperi del pecat captivarvos. ¡Ó privilegi! ¡ó privi-

legi! Pasmauvos , àngels del paradís; pasmauvos de tan singular excel·lencia de vostra puríssima Reyna; ajudaume á donarli la mes plausible enhorabona, puig men alegre de ella quant me es possible, y á fi de donarli un testimoni de eixa alegria, oferimli ara ab tota devoció, tres *Pare nostres*, tres *Ave Marias* y un *Gloria Patri*.

ORACIÓ Á LA MARE DE DEU

PER CADA DIA, DESPRÉS DELS PARE NOSTRES, AVE
MARIAS Y GLORIA.

Digníssima filla del etern Pare, mare del Fill y esposa del Esperit Sant, poderosíssima y benigíssima patrona de Espanya en lo misteri de vostra Concepció puríssima: en vos, Senyora, després de Deu poso tota la mia esperansa, suplicantvos humilment, que aixis com jo men alegre de totes las vestras excellencias, y las venero totes en aqueix misteri, oferint per ellas alabansas y gracias á la santíssima Trinitat; aixis Vos en memoria de las mateixas excellencias y del mateix misteri intercedíau per mi ab la santíssima Trinitat y me tingau sempre baix de vostre amparo. No me deixeu, Senyora, porque sinó me perderé: jo tampoch vull deixarvos, antes be creixer cada dia mes en vostra ver-

dadera devoció, y alcansaume principalment tres gracias: la primera, lo assegurar, en quant puga, lo enter perdó de la mia vida passada, vivint en avant ab un perpétuo horror á tot peccat: la segona, lo continuo exèrcici de las virtuts, singularment de las propias del meu estat, y de la caritat ab Deu y ab lo próxim: y la tercera, una gran esperansa en la passió y mort de vostre Fill santissim, y en Vos, en la hora de la mia mort; alegrantse mon cor en aquellas agonias, ab vostres dulsíssims noms Jesus y María, fins á espirar. També vos suplico, Senyora, que ampareu sempre á tota Espanya, ja que sou patrona de ella; y que feu que floresca en la fe, en la pietat, y en totas las demes felicitats. Y ara mes particularment vos suplico que me alcansau lo favor que vos demano en esta novena, si es pera major gloria de Deu, y mes convenient pera la mia salvació. É imploro per intercessors ab vostra clemencia, en totas estas mas súplicas, al sant ángel de la mia guarda, á sant Jaume apóstol, patró juntament ab Vos de Espanya, y á tots los ángels y sants, dels quals sou la reyna, y en companyía dels quals desitjo y espero alabarvos per tots los sigles dels sigles. Amen.

Aquí fent alguna pausa, ab molta confiansa y fervor repetirá cada hu la sua particular petició, y se conclouirá ab la commemoració de la Concepció y de sant Jaume.

ANTIPH. Quam pulchri sunt gressus tui, Filia Principis! Collum tuum sicut turris eburnea, oculi tui divini, et comæ capitis tui sicut purpura Regis. Quam pulchra es, et quam decora charissima! Alleluia.

℟. Immaculata Conceptio est hodie sanctæ Mariæ Virginis.

℣. Cuius innocentia inelyta cunctas lætificat devotas animas.

OREMUS.

Deus, qui per immaculatam Virginis Conceptionem dignum Filio tuo habitaculum præparasti; quæsumus; ut qui ex morte ejusdem Filii sui prævisa, eam ab omni labe præservasti; nos quoque mundos ejus intercessionem ad te pervenire concedas.

ANTIPH. O beatum Apostolum, qui inter primos electus primus omnium apostolorum Domini calicem bibere meruit! O gloriosum Hispaniæ regnum, tali pignore ac patrono munitum, per quem fecit illi magna qui potens est, alleluia.

℟. In omnem terram exivit sonus eorum.

℣. Et in fines orbis terræ verba eorum.

OREMUS.

Esto, Domine, plebi tuæ sanctificator et custos, ut beati Jacobi apostoli tui munita præsiidiis, et con-

versatione tibi placeat, et secura mente deserviat.
Per Christum Dominum nostrum. *ñ.* Amen.

En la commemoració de la Concepció fora de la octava, dientse la mateixa antifona y oració, se mudarán los versets, com se segueix.

ñ. In Conceptione tua, Virgo, immaculata fuisti.
ñ. Ora pronobis Patrem, cuius Filium peperisti.

Del mateix modo se farà la novena en tots los demes dias, á excepció de la meditació particular de cada dia.

DIA SEGON.

Preservació dels efectes del peccat original.

Ó privilegiadíssima Verge María, arca divina prodigiosament respectada, Rahab feliz portentosamente resguardada, y lliuri hermosíssim miraculosament florit entre las espinas! Vos foreu ja en lo primer instant de vostra Concepció la exáltada sobre tots los mortals ab la preservació consecutiva dels efectes del peccat original. Si, Verge immaculada; la rebel·lió del cós, del appetit y de la rahó, que en la persona de nostres primers pares contaminá la

naturalesa humana, ningun lloch trobá en vostra privilegiada persona. La ignorancia, la concupiscencia, la ira y totas aquellas passions que forman en nosaltres lo deute antich del peccat, foren totas impedidas, peraque no vos afeassen. La nostra desgraciada condició finalment de vasos de iniquitat y de immundicia, de fills de ira y esclaus de Satanás, de enemichs de Deu y desheretats del cel, fou poderosament detinguda peraque no vos deshonrás. Vos, Verge santíssima, estau compresa en lo género de las criaturas humanas, però estau dotada de una condició tan privilegiada, que en Vos es gracia tot lo que en las demás se anomena naturalesa; podentse assegurar de Vos, que sou la excel·lencia y perfecció de aquella magnífica obra de la má del Altíssim, la que sent obra de la gracia seguí únicament los impulsos de la mateixa gracia. ¡Quin distinctiu! ¡quina prerrogativa! ¡Ó arcàngels gloriosíssims! pasmau vos de eixa tan singular excel·lencia de vostra puríssima Reyna; ajudéme á donarli la mes agradable enhorabona, puig men alegro de ella quant me es possible; y á sí de donarli un testimoni de eixa alegríá, oferimli ara ab tota devoció, tres *Pare nostres*, tres *Ave Mariás* y un *Gloria Patri*. Digníssima filla, etc., com en la pag. 60.

DIA TERCER.

Infusió de la gracia.

¡Ó santíssima Verge María, gloriosa ciutat de Deu, casa santa del Senyor y riquíssim tabernacle del Altíssim! ¡Quin enteniment podrà compendrer la plenitud de gracia ab que foreu divinament adornada en lo primier instant de vostra puríssima Concepció! Mes amada del Senyor que tots los benaventurats junts, lograreu ja en aquell moment una gracia tan copiosa y tan incomparablement elevada, que fou superior á la del Baptista, á la dels apóstols y evangelistas, á la dels mártirs y confessors, á la de las verges y matronas y á la de tots los esperits creats celestials. Si, Verge immaculada : aixís com no pot imaginarse instant algun, en que lo espay que l' sol ocupa, no sia il·luminat ; aixís no es presumible que vos que sou la casa del sol diví estiguésseu lo mes petit moment sens los resplandors de la gracia. Del mateix modo que la aurora, luego que fou formada, quedá perfectament il·lustrada ; aixís vos, aurora divina, en lo mateix instant que foreu concebuda, foreu igualment santificada. Y aixís fi-

nalment com la lluna, luego que existí, quedá hermosa, resplendent y brillant ab los ratgs de la llum criada ; del mateix modo vos com á lluna celestial, foreu immediatament il·luminada ab los ratgs de la llum divina que es la gracia , la qual vos umplí luego tan adequadament, que quedareu en lo mateix instant tota hermosa , tota santa y plena de gracia. ¡ Quina dignitat! ¡ quina prerrogativa! Oh tronos celestials! pasmau vos de eixa tan singular excel·lencia de vostra puríssima Reyna ; ajudaume á donarli la mes competent enhorabona, puig men alegró de ella quant me es possible ; y á sí de donarli un testimoni de eixa alegría oferimli ara ab tota devoció, tres *Pare nostres*, tres *Ave Marías* y un *Gloria Patri*.
Dignísima filla, etc., com en la pág. 60.

DIA QUART.

Infusió de las virtuts.

¡ Ó hermosíssima Verge María, ciutat nova de Jerusalem, temple gloriosíssim de Sion y trono dorat del diví Salomó! ¡ Quina llengua será capás de explicar lo immens tresor de virtuts, ab que ja en lo primer instant de vostra Concepció puríssima foreu

gloriosament adornada! Si, Verge immaculada : las virtuts teologals, que sobrenaturalment nos elevan al Senyor , las cardinals , que consolidan y asseguran los fonaments de nostra perfecció y las morals que rectifican y perfeccionan los nostres actes, foren totas completíssimament infundidas á vostra cándida ánima , quedantse com á brillantíssim adorno de vostras nobles potencias. En lo instant mateix en que foreu concebuda, ningun candor , ningun dot de virtut deixá de brillar en vos, Verge la mes gloriosa. ¡Ó María! ¡quant inefables son vostras grandezas! ¡quant incomprehensibles! ¡quina gracia tan distingida es la vostra! ¡quina honra tan eminent! ¡Ó angélicas dominacions! pasmauvos de eixa tan singular excel-lencia de vostra puríssima Reyna : ajudaume á donarli la mes cordial enhorabona, puig men alegre de ella quant me es possible; y á fí de donarli un testimoni de eixa alegría, oferimli ara ab tota devoció, tres *Pare nostres*, tres *Ave Marías* y un *Gloria Patri*.

— Digníssima filla etc., com en la pág. 60.

DIA QUINT.

Infusió dels dons del Esperit Sant.

¡ Ó il-lustradíssima Verge María , arca santa plena de adornos , Esposa elegida la mes regalada y real palacio de la sabiduría divina , assegurat ab las set columnas del amor diví ! Quant digna es de tota admiració la propietat y perfecció portentosa ab que se domiciliaren en vos los dons sagrats del Esperit Sant ! Vostra candidíssima anima fou per ells un asiento tan propi , que ja en lo primer instant de vostra Concepció puríssima se hospedaren en ella . Quedaren infundits en vos ab tan gran perfecció , que ni se ha vist ni pot veurerse cosa igual en alguna pura criatura . Si , Verge immaculada ; estant vos predestinada pera ser lo palacio que havia de servir de hospedatge de la sabiduría increada , quant conforme era que estigués enriquit ab los mes preciosos adornos ! Tals , tals son las prendas , ab que en lo mateix instant de ser concebuda , justíssimament vos adorná vostre Espós diví ; de modo que ni la sabiduría de Salomó , ni lo enteniment dels esperits

mes elevats , ni lo consell dels doctors , ni la fortale-
sa dels mártirs , ni la ciencia de Adam , ni la pietat
de un Davit , ni lo temor filial de tots los justos ,
sants y ángels poden en manera alguna compararse
á la eminencia dels dons , ab que en vostra Concep-
ció puríssima foreu adornada per lo amor diví.
Vos ja en aquell primer moment estavau elegida per
Esposa del Esperit diví , de consegüent á la dignitat
de Esposa correspongué la opulencia dels dons del
Espós. ¡ Quina gloria ! ¡ quin honor ! ¡ Ó principats
angelicals ! pasmauvos de eixa tan singular excel-
lencia de vostra Reyna puríssima ; ajudeume á do-
narli la mes jovial enhorabona , puig men alegre de
ella quant me es possible ; y per donarli una proba
de eixa alegría , oferimli ara , tres *Pare nostres*, tres
Ave Mariás y un *Gloria Patri*.

Digníssima filla , etc. , com en la pág. 60.

DIA SISÉ.

**Tresor de gracias graciosament
donadas.**

¡ Ó graciosíssima Verge María , oráculo infal-
lable de las veritats eternas , probática piscina de la

salut verdadera, y vara prodigiosíssima del diví Aaron! Quan digne es de admiració lo immens tresor de gracias ab que desde l' primer instant de vostra Concepció puríssima foreu graciosament enriquida! Totas las gracias graciosament donadas ab que lo Altíssim regalá, honrá y exáltá á sos mes íntims fills, foren admirablement reünidas en vostra puríssima ánima en lo moment mateix de vostra Concepció: porque aquell que reb gracias en benefici espiritual del próxim, se creu que ha rebut gracias gratuites; y com ningú las rebé tan abundants en benefici del género humá, com vos verge immaculada, puig produhintnos al Salvador del univers, contribuhireu á la salvació dels mortals, mes que tots los ángels, mes que tots los patriarcas, profetas, apóstols, confessors, doctors y mártirs de la lley antigua y de la lley de gracia; se segueix que en mes abundancia que tots ells possehireu las gracias gratuites, franquejantvos ja en aquell felicíssim instant la divina Omnipotencia ab tota amplitut las sobrenaturals gracias de profecía, de curació, de obrar prodigis y totas las demás susceptibles en una pura criatura. ¡Ó divina María! ¡qui es capás de concebir una idea cabal de vostra grandesa! ni los querubins poden perfectament compendervos. ¡Ó Mare de mon Deu! ¿encaraque tots los homens y ángels

formassen un sol cor pera amarvos , serian capassos de amarvos tant quant mereixeu ? Sols Deu , Reyna mia , sols Deu vos ama segons mereixeu. Ó Mare de misericordia ; oh refugi de pecadors ! Es impossible pronunciar vostre nom dulsíssim sens que lo nostre cor se abra-se en amor. Ó potestats altíssimas ! pas-mauvos de eixa tan singular excel-lencia de vostra Reyna puríssima ; ajudaume á donarli la mes afectuosa enhorabona , puig men alegre de ella quant me es possible ; y per donarli una proba de eixa alegria , oferimli ara tres *Pare nostres* , tres *Ave Marías* y un *Gloria Patri*.

Digníssima filla, etc., com en la pág. 60.

DIA SETÉ.

Excel-lencia del mérit.

¡Ó perfectíssima Verge María, alba divina ilustradíssima, vas honorabilíssim de tota perfecció y seguríssim propiciatori de la nova lley ! ¡ Qui no se umplirá de pasmo, al considerar que ja en lo primer instant de vostra Concepció puríssima foreu habilitada y elevada á tot lo mérit possible en una pura criatura ! Si, Verge immaculada : vos ja en aquell primer

moment foreu qual altra aurora perfectíssimament il·lustrada per lo sol diví ab los raigs de la rahó y de la gracia. Vos, qual águila sublimíssima, foreu prodigiosament elevada á la mes alta contemplació: vos, com á destinada corredemptora elevareu vostre mérit sobre lo mérit de totas las criaturas; puig lo privilegi de ser Mare de Deu vos proporcioná un altre privilegi que vos anticipá lo us de la rahó, á fí de que no fosseu inferior als ángels, los quals tingueren lo us de la sua llibertat desde l' primer instant de la sua creació. Si habentvos Deu predestinat desde la eternitat, y fet que nasquesseu en lo temps ab molts miracles perque fosseu la sua mare, vos exceptuá sempre de las lleys generals y vos umplí de privilegis, concedintvos lo us de libre arbitri desde l' primer instant de vostra vida; ¿en que lo empleariau sinó en consagrarvos á vostre Deu de una manera mes sublime y excel·lent de lo que podria efectuar lo serafí mes elevat? Vostras potencias obraren luego; vostres actes immediatament meresqueren; y essent vostres mérits de summa complacencia al Altíssim per la plenitut, intensió y extensió de vostra gracia, foren consegüentment de summa eficacia, dignitat y eminencia. ¡Ó sol elegit sempre fecundo! ¡Ó lluna hermosa sempre provida! ¡Ó terra fértil sempre productiva! Pasmauvos, virtuts celestials, de esta tan

singular excel·lencia de vostra Reyna puríssima: ajudaume á donarli la mes filial enhorabona, puig men alegre de ella quant me es possible; y per donarli un testimoni de eixa alegría, oferimli ara tres *Pare nostres*, tres *Ave Mariás* y un *Gloria Patri*.

Digníssima filla, etc., com en la pág. 60.

DIA VUITÈ.

Universalitat de gracias competents.

¡Ó soberaníssima Verge María, objecte dels divins agrados, emperadora universal, triumfadora Judit, ciutat de refugi y Mare verdadera del fill de Deu! Ple de contento y admiració vos considero ja en lo primer instant de vostra puríssima Concepció perfectament adornada ab totas aquellas qualitats, que corresponian á vostra dignitat suprema; tal era la propietat que naturalment corresponia á la plenitut de gracias ab que habiau estat concebuda; tal devia disposarvos als soberans destinos á que estavau divinament ordenada. ¡Ó admirable obra del Senyor! ¡Ó centro incomprehensible de totas las gracias! ¡ Si, Verge immaculada y amorosa mare mia!

Vos erau ja en aquell felicíssim moment la elegida Reyna de cels y terra, la decretada triunfadora del infern, la destinada protectora dels mortals, la criatura mes admirable, lo prodigi de tot lo crible, y especialment la destinada pera ser la verdadera Mare de Deu. Quants privilegis, donchs, quantas prerrogativas, quantas gracias tan excel-lents no devian infundirse ja en aquell instant á vostra nobilíssima ánima! ¡Quinas excel-lencias, quins honors podian judicarse compatibles á tan elevats y soberans destinos! Ó sabis querubins, pasmauvos de eixa tan singular y especial excel-lencia de vostra Reyna puríssima: ajudaume á donarli la mes alegre y festiva enhorabona; puig men alegre de ella quant me es possible; y á fi de donarli un testimoni de eixa alegría, oferimli ara tres *Pare nostres* tres *Ave Marías* y un *Gloria Patri*.

Digníssima filla, etc., com en la pág. 60.

DATA ÚLTIMA.

Confirmació en tots los privilegis.

¡Ó ditxosíssima Verge María: vos sou la torra inexpugnable, vos lo impenetrable escut y vos lo

trono del tot incorruptible. Ab quin contento y alegría me trobo prècisat á admirar la elevada prerrogativa ab que foreu condecorada ja en lo primer instant de vostra Concepció puríssima! Si, Verge immaculada : era aquest privilegi una propietat consegüent á la plenitut de vostra gracia , y per aixó fou vostra santíssima ánima ja en aquell felicíssim instant confirmada no sols en ella , sinó també en totes las virtuts , en los sagrats dons del Esperit Sant y en la immensitat de gracias graciosament donadas , y finalmente confirmada en la sublimitat del mérit y en totes las qualitats ó gracias que tan adequadament corresponjan á vostra alta y soberaníssima dignitat de Reyna del univers , de principal y universal cooperadora ab Cristo en la redempció del mon , de capitana generala de las batallas del Senyor , de triunfadora perpétua del infern , de advocada , medianera y mare nostra misericordiosa , y en altres moltes ; però principalment foreu confirmada en las gracias corresponents á la major de totes , las dignitats , que es la de ser verdadera Mare de Deu. ¡Ó privilegi prodigiós! ¡Ó hort de delicias tancat é impenetrable! ¡Ó pou de aguas vivas inviolable é incorruptible! ¡Ó porta oriental únicament libre al Príncep de la gloria! Voldria , però ne só incapás , alabar degudament vostras grandesas , y si fins ara he mostrat

excessiva tibiesa en vostra devoció, proposo de aquí en avant honrarvos, venerant las grandesas ab que Deu vos honrá, fentvos aixís un sacrifici del meu enteniment ; proposo amarvos , agrahint los beneficis que me habeu procurat y procurau continuament, oferintvos de eix modo un sacrifici del meu cor ; proposo servirvos procurant ab tots los medis la vostra honra, estenent vostra gloria ab lo meu zel y bons exèmples , presentantvos de eix modo un sacrifici de las mias bonas obras ; y finalment proposo imitarvos recullint lo fruit principal de tan dolsa devoció, santificantme pera ser digne de contemplarvos ab amor y contento en la eternitat. ¡Ó abrasats serafins! pasmauvos de eixas tan singulars excel·lencias de vostra puríssima Reyna : ajudaume á donarli la mes completa enhorabona, puig men alegró de totas ellas quant me es possible , y á sí de donarli un testimoni cabal de eixa alegría , oferimli ara , tres *Pare nostres* tres *Ave Mariás* y un *Gloria Patri*.

Digníssima filla, etc., com en la pág. 60.

GOZOS

A LA INMACULADA CONCEPCION DE MARÍA SANTISIMA

SEÑORA NUESTRA,

patrona de todo el reino de España y sus Indias (1).

Para dar luz inmortal,
siendo Vos alba del día:
Sois concebida, María,
sin pecado original.

Ave sois, Eva trocada,
sin el vé de aquella pena,
¿ cómo os dirá gracia plena,
quien os busca maculada?
si lo dice la embajada
del ministro celestial: etc.

Ester, que tocais primero
en el cetro de la cruz,
que ya, para darnos luz,
ofrece el divino Asuero;
porque no os comprende el fuero
de la provision real: etc.

Como la culpa traidora
al sol no pudo mirar,
tampoco pudo aguardar
que amaneciese la Aurora;
pues huye de Vos, Señora,
este nocturno animal: etc.

(1) Apesar de estar la impressió en catalá, no se ha judicat prudent la traducció dels Goigs per no desvirtuar lo seu mèrit.

Con armónica union
se ajusta el divino acento
á Vos sonoro instrumento
de toda la redencion ;
por templar con proporcion
la música mas cabal: etc.

De la harina sois la flor
para el Pan sacramentado ,
que nunca tuvo salvado
la Masa del Salvador ;
si para formarse , Amor
la previno candeal: etc.

En gracia el eterno Dueño
crió los ángeles bellos ,
y en Vos , que sois reina de ellos ,
no dejaria el empeño ;
siendo para el desempeño
la prenda mas principal: etc.

Dice , que sois toda hermosa ,
en sus cantares un Dios ,
no hallando mácula en Vos ,
para ser su amada esposa ;
á cancion tan misteriosa
repiten con gozo igual: etc.

Ya la Iglesia militante
celebra por decision ,
que sois en la concepcion
pura , limpia y radiante ;
en aquel primer instante ,
punto físico y real: etc.

Segun Agustin declara,
rostro sois del mismo Dios;
y si mancha hubiera en Vos,
á Dios saliera á la cara:
á consecuencia tan clara
diga todo racional: etc.

En esta primera entrada,
Sion, Divina, el Señor
Os mira con mas amor,
Que á quanto en Jacob le agrada:
Así en gracia cumulada
Con tan inmenso caudal, etc.

Roma en fin ha declarado
por solemne decision
que fué vuestra Concepcion
limpia de todo pecado:
nuestro voto ha confirmado
ya la Iglesia universal: etc.

Pues pudo elegiros tal,
el que para madre os cria: *Sois, ect.*

✠ *In conceptione tua, Virgo, immaculata fuisti.*
✠ *Ora pro nobis Patrem, cujus Filium peperisti.*

OREMUS.

Deus, qui per immaculatam Virginis conceptionem dignum Filio tuo habitaculum præparasti; quæsumus, ut qui ex morte ejusdem Filii sui prævisa, eam ab omni labe præservasti, nos quoque mundos ejus intercessionem ad te prevenire concedas. Per eundem Christum Dominum nostrum. ✠. Amen.

INDULGENCIAS.

*Immaculada Maria,
Deslliuraunos de tot mal,
També del dragó infernal
Que devorarnos voldria.*

Qualsevol que rese la següent oració, pot guanyar las indulgencias concedidas per los summos pontifices Gregori XIII y Clement XII.

Benehida y alabada sia la santa é immaculada Concepció de la benaventurada Verge Maria.

La immaculada Concepció de la Verge sia nostra salut y protecció.

Los summos pontifices Gregori XV y Clement XII concediren cent anys de indulgencia, dient la següent oració.

Alabat y venerat sia en tots los instants lo Santíssim Sagrament, y benehida sia per sempre la puríssima é immaculada Concepció de la benaventurada Verge Maria.

— Nostre santíssim Pare Benet XIV concedí indulgencia plenaria á qualsevol cristiá, que un dia cada any confesse, combregue y dejune en honra del misteri de la puríssima Concepció.

Qualsevol, que devotament cante los goigs

de la puríssima Concepció, ó los rese en tot ó en part, guanya cada vegada per cada cobla y per la oració dos mil dos cents vuitanta dias de indulgencias.

Item: indulgencia plenaria que poden guanyar tots los fiels, que confessant y combregant visiten qualsevol iglesia dedicada á María santíssima, y pregunen per la pau y concordia ect. desde primeras vésperas del dia 7 de desembre fins á posta de sol del dia 8, festa principal de la Concepció de María santíssima.

A mes de las moltas indulgencias que los summos pontífices han concedit als fiels que veneren á la Verge santíssima, baix lo titol de la sua Concepció puríssima; nostre Santíssim P. Pio IX, á 25 de setembre de 1846, se digná concedir á tots los fiels que sian inscrits en la venerable Congregació de María santíssima de la Concepció, en la iglesia parroquial de san Pere de Ripoll, indulgencia plenaria que pot aplicarse per los difunts, si confessant y combregant, visitan la capella de la mateixa congregació, pregant per algun espay de temps á la intenció del summo pontífice; qual indulgencia pot guanyarse per una vegada solament, desde las primeras vésperas del dia de la festa de la puríssima Concepció, fins á posta de sol del dia de la octava.

Item : lo mateix summo pontífice Pio IX en los expressats dia, mes y any concedí als referits congregants indulgencia plenaria aplicable també á las ánimas del Purgatori, que pot guanyarse desde las primeras vésperas fins á posta de sol de las quatre festivitats següents : dia de la Circumcisió, de la Epiphania, ó adoració dels sants reys, de san Joaquim y de santa Anna, practicant las mateixas diligencias.

Item : lo indicat summo pontífice Pio IX, en los mateixos dia, mes y any se digná també concedir á favor dels referits congregants un' altra indulgencia plenaria també aplicable als fiels difunts en cada tercer diumenge de mes, practicant las mateixas diligencias, se entén, confessant, combregant, visitant la dita capella de la congregació, y fent un rato de oració pregant á la intenció del summo pontífice.

Item : lo mateix summo pontífice Pio IX, en 23 de febrer de 1847, se digná concedir als referits congregants, un' altra indulgencia plenaria que pot també aplicarse als fiels difunts, practicant las mateixas diligencias, la que pot guanyarse desde las primeras vespres fins á posta de sol del propi dia de cada una de las festivitats següents : á saber : dia de la Nativitat de N. S. J., Pasqua de Resurrecció, dia de la Ascensió, y Pasqua de Pentecostes.

Item : en lo mateix dia, mes y any lo referit summo pontífice, concedí als indicats congregants un'altra indulgencia plenaria, desde primeras vespres fins á posta de sol de cada una de las solemnitats següents; á saber : dia de la Nativitat de nostra Senyora, dia del santíssim nom de María, de la Anunciació, de la Visitació, de la Purificació, y també en lo dia de la Assumpció de María santíssima.

Lo expresat summo pontífice se digná també concedir un'altra indulgencia plenaria, aplicable del mateix modõ als fiels difunts, que pot guanyarse desde las primeras vespres fins á posta de sol del dia de Tots los Sants, practicant las mateixas diligencias; á saber : los congregants han de confessar, combregar y visitar la capella propia de la Congregació, pregant per algun espay de temps á la intenció del summo pontífice.

Lo Illustríssim Sr. Dr. D. Anton Palau y Termens, bisbe de Vich, ab decret de 47 de agost de 1856, se digná concedir 40 dias de indulgencia á tots los fiels per cada vegada que devotament resen una salve devant de la imatge de nostra Senyora de la Concepció, que se venera en la iglesia parroquial de san Pere de Ripoll; altres 40 dias als congregants per cada un dels actes religiosos á que assistescan y que practica la congregació, baix lo titol de la

immaculada Concepció, y altres 40 dias per cada vegada que contribuïescan ab alguna limosna al major culto de la Vergé santíssima, pregunt á Deu per la exaltació de nostra santa fe catòlica, extirpació de las heretgias, pau y concordia entre los prínceps cristians y conversió de pecadors.

Finalment lo Excel·lentíssim é Illustríssim Sr. Dr. D. Joseph Domingo Costa y Borrás, bisbe de Barcelona, lo Excel·lentíssim é Illustríssim Sr. Dr. D. Florencio Llorente, bisbe de Gerona, lo Illm. Sr. D. Pere Cirilo Uriz y Labayrú, bisbe de Lleyda y lo Illm. Sr. Dr. D. Joseph Caixal y Estradé, bisbe de Urgell, han concedit igual número de indulgencias en los mateixos termes que lo sobre citat senyor bisbe de Vich.

Son de consegüent tantas las indulgencias ab que los summos pontífices han enriquit la devoció del admirable misteri de la puríssima Concepció de María, que sols dient AVE MARIA PURÍSSIMA, se guanyan 2620 dias de indulgencia, y altres tants, dient: SENS PECAT SOU CONCEBUDA.

FI.

Vich 5 de Agosto de 1847.

Puede imprimirse. — LUCIANO

Imprimase. — DR. EZENAR

CASADEVALL, V. G. C.
SISTEMA DE LECTURA PUBLICA
DE CATALUNYA

1310312807